

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Філологічний факультет
Кафедра теорії літератури та порівняльного літературознавства

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Декан філологічного факультету
Крохмальний Р.О.
“31” серпня 2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОГО ЛІТЕРАТУРОЗНАВСТВА
(назва навчальної дисципліни)

галузь знань	<u>03 Гуманітарні науки</u> (шифр і назва галузі знань)
спеціальність	<u>035 Філологія</u> (шифр і назва спеціальності)
спеціалізація	<u>035.01 Українська мова та література;</u> (назва спеціалізації)
факультет	<u>ОП Літературна творчість</u> <u>ОП Українська мова та література</u> <u>філологічний</u> (назва інституту, факультету, відділення)

Львів – 2023 рік

Робоча програма **Історія українського літературознавства** для студентів за спеціальністю 035 Філологія, спеціалізаціями 035.01 Українська мова та література, 035.01 Українська мова та література (Літературна творчість)
“ 30 червня” 2023 року. 16 с.

Розробник:

Будний Василь Володимирович, кандидат філологічних наук, доцент

Робоча програма розглянута на засіданні кафедри теорії літератури та порівняльного літературознавства

Протокол від “ 29 ” червня 2023 року № 1

Завідувач кафедри теорії літератури та порівняльного літературознавства

_____ (Гнатюк М. І.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

“ 31 ” червня 2023 року

Затверджено Вченою радою філологічного факультету

Протокол від “ 31 ” червня 2023 року № 1

“ 31 ” червня 2023 року Голова _____ (Крохмальний Р. О.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни
(Витяг з робочої програми навчальної дисципліни
“Історія українського літературознавства”)

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань <u>03 Гуманітарні науки</u> (шифр і назва)	Вибіркова	
Модулів – 1	Спеціальність <u>035 Філологія</u> (шифр і назва)	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 3	Спеціалізація <u>035.01 Українська мова та література</u> <u>035.01 Українська мова та література (Літературна творчість)</u>	1-й	-й
Курсова робота – 0		<i>Семестр</i>	
Загальна кількість годин - 90		1-й	-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 3,6	Освітній рівень: <u>Магістр</u>	16 год.	год.
		<i>Практичні, семінарські</i>	
		16 год.	год.
		<i>Лабораторні</i>	
		год.	год.
		<i>Самостійна робота</i>	
		58 год.	год.
		ІНДЗ: -	
Вид контролю: залік, поточне оцінювання			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 1:1,8

для заочної форми навчання -

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета:

Курс «Історія українського літературознавства» має своєю метою розкрити історію української літературознавчої думки у зв'язку з літературним процесом в Україні та на тлі розвитку світової літературознавчої думки, внесок українських учених у цей розвиток.

Програма курсу певною мірою дотична до програми вступу до літературознавства, теорії літератури й особливо історії української критики, корелюючи ці дисципліни: з одного боку, розкриваючи основні літературознавчі поняття, методи, школи через призму їх сприйняття і трансформації в Україні, а з іншого – акцентуючи методологічний аспект історико-літературної та літературно-критичної думки.

Обсяг курсу – від формування естетичних орієнтацій у період Київської держави до методологічного плюралізму у працях сучасних українських літературознавців.

Завдання:

- ознайомити студентів з особливостями розвитку літературознавчої думки в Україні у зв'язку з розвитком літературного процесу;
- розкрити специфіку розвитку українського літературознавства, зумовлену історичними обставинами, зокрема перебуванням українського етносу в межах різних держав, бездержавністю української нації протягом багатьох століть;
- показати трансформації теоретичних концепцій, внесок українських учених у розробку нових ідей;
- розкрити вклад у літературознавчу науку вчених, замовчуваних радянським режимом;
- допомогти студентам орієнтуватися в різних методологіях;
- навчити студентів самостійно мислити, вести наукову полеміку.

Студент повинен **знати**:

- основні етапи розвитку науки про літературу від її формування в епоху Бароко як синтезу латино-католицького та візантійсько-православних елементів, теоретичні засади поетик XVII — XVIII ст.;
- синтез принципів міфологічної та культурно-історичної шкіл у працях М. Максимовича, О. Бодяньського, М. Костомарова, П. Куліша;
- новаторські ідеї представників культурно-історичної школи в українському літературознавстві другої половини XIX ст., обґрунтування і захист національної специфіки української літератури в працях М. Дашкевича, О. Котляревського, П. Житецького; розвиток порівняльно-історичної методології (М. Драгоманов, М. Сумцов, Д. Овсянико-Куликовський, А. Кримський та ін.);
- внесок О. Потебні в розвиток психо-лінгвістичної літературної школи, роль ідей О. Потебні у становленні структуралізму та рецептивної естетики;
- обґрунтування естетичних засад модернізму в українському літературознавстві (М. Євшан, М. Сріблянський, А. Товкачевський);
- естетичні засади літературознавчої думки періоду національного відродження (праці критиків-неокласиків М. Зерова, П. Филиповича, М. Драй-Хмари);
- теорія соціалістичного реалізму як вираження вульгарно-соціологічного підходу до літератури (В. Коряк, І. Стебун, М. Шамота та ін.);

- літературознавчі ідеї в Західній Україні 20 — 30-х рр. ХХ ст, розмежування за естетичними та ідеологічними принципами, концепції Д. Донцова, М. Рудницького, Г. Костельника, С. Тудора, М. Гнатишака;
- хрущовська відлига і поживлення літературознавчих студій (О. Білецький, Л. Новиченко), критики-шістдесятники І. Дзюба, І. Світличний, Є. Сверстюк, М. Коцюбинська;
- літературознавча думка в еміграції: МУР, «Слово» (Ю. Шевельов, Г. Костюк, І. Кошелівець, І. Фізер, Б. Рубчак, Г. Грабович, М. Павлишин та ін.). Ідея «великої літератури», концепції «національно-органічного стилю», постколоніальної критики тощо.

Студент повинен **уміти:**

- розмежовувати теоретичні засади літературознавчих шкіл, визначати принципи кожної з них;
- за основними працями українських літературознавців та іншими документами (програми, декларації, маніфести) визначати естетику, поезику й ідеологію відповідної літературної епохи;
- визначати зв'язок між літературознавчими школами і літературними стилями й течіями;
- виявляти літературознавчі елементи в художніх творах Т. Шевченка, П. Куліша, П. Тичини, М. Зерова, Б. І. Антонича, Л. Костенко та ін.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Специфіка історії українського літературознавства як філологічної галузі. Основні поняття літературознавства в контексті його діахронного вивчення. Становлення літературознавства як самостійної гуманітарної галузі

Тема 1. Предмет і завдання курсу. Зародження української літературознавчої думки. Поетики Києво-Могилянської академії

Біля джерел українського літературознавства. «Слово о полку Ігоревім», установка на два типи художньої творчості: „по билинам сего времени”, а не „по замишленію Бояна”, що можна співвіднести з теорією Д.Чижевського монументального й орнаментального стилю.

Становлення положень естетики бароко в поетиках українських професорів Києво-Могилянської академії. Зв'язок українського бароко з латинською та з візантійською традицією. Поетики Ф. Прокоповича та М. Довгалевського. Вплив фольклору на українське бароко.

Практичне заняття

Тема: Літературознавча думка в Україні доби бароко. Українські поетики доби бароко: передумови створення, загальна характеристика. «Поетика. Сад поетичний» М. Довгалевського як пам'ятка естетичної думки епохи бароко в українській літературі

Матеріал для обговорення: книга Митрофана Довгалевського «Поетика. Сад поетичний». – Київ: «Мистецтво», 1973.

URL: https://chtyvo.org.ua/authors/Dovhalevskiyi_Mytrofan/Poetyka_Sad_poetychnyi/

Питання для роздумів:

Історія дослідження українських поетик XVII – XVIII ст.

Теоретичні та прикладні аспекти поетик.

Ідея єдності дидактичної та розважальної функцій літератури.

Бароковий характер поетики М. Довгалевського: трактування поезії як саду.

Характеристики латинських, польських та слов'янських віршів.

Рекомендована література

1. *Іваньо І.* «Поетика» Митрофана Довгалевського // Довгалевський М. Поетика (Сад поетичний). Київ, 1973. С.137-155. URL.: https://chtyvo.org.ua/authors/Dovhalevskiy_Mytrofan/Poetyka_Sad_poetychnyi/
2. *Сивокінь Г.* «Сад поэтический» // Сивокінь Г. Давні українські поетики. Харків, 2001. С.146-152.
3. *Наєнко М.* Історія українського літературознавства. Київ, 2003. С.499-509. URL.: <https://textbook.com.ua/literatura/1473448531>

Додаткова література

1. *Білецький Л.* Основи української літературно-наукової критики. Київ, 1998. Видання 1925 року: <https://diasporiana.org.ua/literaturoznavstvo/bileczkyj-l-osnovy-ukrayinskoyi-literaturno-naukovoyi-krytyky-sproba-literaturno-naukovoyi-metodologiyi-t-1-kn-1/>

Змістовий модуль 2. Українське літературознавство XIX століття: постаті, проблеми, методологічні пошуки

Тема 2. Становлення історичної школи в українському літературознавстві (М. Максимович, О. Бодяньський, М. Костомаров, П. Куліш)

Формування історичної школи літературознавства, яка охоплює міфологічний, історичний та порівняльні (міграційна школа) аспекти. Вплив західноєвропейських ідей на українську літературознавчу думку, новаторські ідеї українських учених (М. Максимович, О. Бодяньський, П. Куліш, М. Костомаров). Орієнтація письменників на фольклор, народну розмовну мову. Роль журналів та альманахів («Украинский вестник», «Украинский альманах», «Запорожская старина», «Украинский альманах», «Русалка Дністрова») в утвердженні романтизму. Роль романтизму в утвердженні національної свідомості та національно-визвольних ідей.

Практичне заняття

Тема: Українське літературознавство періоду романтизму. Естетичні ідеї «Руської Трійці». Здобутки «романтичного літературознавства» на Великій Україні

Матеріал для обговорення: М. Шашкевич «Азбука і абецадло», М. Шашкевич «Руське весілля», Я. Головацький «Три вступительних преподавания», праці П. Куліша і М. Костомарова.

Питання для роздумів:

«Руська Трійця» – між європейським та українським романтизмом.

Естетичні ідеї «Руської Трійці» та їх роль у розвитку українського літературознавства. «Три вступительні лекції» Я. Головацького.

«Азбучна війна» як політичне й літературне явище.

Рекомендована література

1. *Білецький Л.* Основи української літературно-наукової критики. Київ, 1998.
2. Історія української літературної критики та літературознавства. Хрестоматія. У 3-х т. Київ, 1996.

Тема 3. Українська літературознавча думка епохи реалізму. Іван Франко – літературознавець

Аналіз позитивістських концепцій: М. Дашкевич, М. Сумцов, П. Житецький, О. Котляревський. Роль М. Драгоманова в розвитку літературознавчої думки: поєднання в його працях ідей культурно-історичного, соціологічного та порівняльно-історичного підходів. Психолінгвістична теорія О. Потебні. Еволюція І. Франка від соціологічної до психологічно-естетичної теорій. Полеміка між Миколою Євшаном та Сергієм Єфремовим.

Практичне заняття

Тема: Від позитивізму до модерну. Роль Михайла Драгоманова та Івана Франка в становленні українського літературознавства.

Матеріал для обговорення:

Питання для роздумів:

Естетико-літературознавчі пошуки Івана Франка.

Роль М. Драгоманова у формуванні літературознавчих поглядів І. Франка. І. Франко і «Молода Муза».

Рекомендована література

1. Білецький Л. Основи української літературно-наукової критики. Київ, 1998.
2. Гром'як Р. Історія українського літературознавства і критики. Тернопіль, 1999.
3. Гнатюк М. Літературознавчі концепції в Україні другої половини XIX – початку XX ст. Львів, 2002.
4. Наєнко М. Історія українського літературознавства. Київ, 2001.
5. Історія української літературної критики та літературознавства. Хрестоматія. У 3-х т. Київ, 1996.

Змістовий модуль 3. Українське літературознавство XX століття: літературознавство по різні боки барикад

Тема 4. Напрями й течії літературознавчих досліджень 20-30-х рр. XX ст.

Атмосфера ідейно-естетичних протистоянь, боротьба літературознавців кола неокласиків (М. Зеров, М. Драй-Хмара, П. Филипович) з представниками вульгарно-соціологічного підходу до літератури (В. Коряк, І. Стебун, В. Щупак) і її наслідки, директивне запровадження методу соціалістичного реалізму.

Практичне заняття

Тема: «Боротьба генерацій» на зламі XIX-XX століть. Естетичні позиції «Української хати». На барикадах антимаєвизму: літературна дискусія 1925 – 1927 рр. (Микола Зеров, Микола Хвильовий)

Матеріал для обговорення: Естетичні позиції «Української хати». Літературна дискусія 1925-1927 рр. і М. Хвильовий

Питання для роздумів:

Зіставний аналіз літературознавчих дискусій і чинників, що на них посутньо повпливали.

Рекомендована література

1. Гординський Я. Літературна критика підсоветської України. Львів –Київ, 1939.
2. Історія української літератури XX століття: У 2 кн. – К., 1994, 1995.

3. *Зеров М.* Твори: В 2 т. Київ, 1990. Т. 2.
4. *Хвильовий М.* Твори: В 2 т. Київ, 1990. Т. 2.

Тема 5. Літературознавча думка в Західній Україні та еміграції міжвоєнного періоду

Літературна критика, теорія та історія літератури в Західній Україні й еміграції як компенсація втрат на радянській Україні й водночас творча трансформація ідей західноєвропейського літературознавства. Розмежування позицій за ідеологічним, естетичним та конфесійним принципами: націоналістичним (Д. Донцов), естетичним (М. Рудницький), конфесійним (М. Гнатишак, Г. Костельник). Історико-літературні дослідження (К. Студинський, І. Свенціцький, М. Возняк). Літературознавча думка в еміграції (Д. Чижевський, Л. Білецький, Є. Маланюк).

Практичне заняття

Тема: Львівська періодика 20-30-х років. Естетичні ідеї Б. І. Антонича, М. Рудницького.

Матеріал для обговорення: Роль західноукраїнської періодики в розвитку українського літературознавства. «Між змістом і формою» як формули естетичних пошуків (М. Рудницький, Б. І. Антонич).

Дмитро Донцов: «Якою має бути література?».

Питання для роздумів:

Еволюція ЛНВ: від Франка до Донцова. Роль концепції Донцова на розвиток українського літературознавства в еміграції.

Чи потрібен письменнику (критику) світогляд?

М. Гнатишак проти М. Рудницького

Рекомендована література

1. *Антонич Б.І.* Повне зібрання творів. Львів, 2009.
2. *Донцов Д.* Дві літератури нашої доби. Торонто, 1958.
3. *Рудницький М.* Між змістом і формою. Від Мирного до Хвильового. Дрогобич, 2009.
4. *Ільницький М.* Критики і критерії. Львів, 1998.

Додаткова література

1. *Маланюк Є.* Книга спостережень. Торонто, 1966. Т. 2.
2. *Чехович К.* Генеза і суть націоналізму. Християнський націоналізм. Львів, 1939.

Тема 6. Літературознавство 40-50-х рр.: канон соцреалізму, потепління 60-х та задушливість 70-80-х рр.

Тимчасове послаблення цензурного тиску в роки Другої світової війни з метою згуртування народу й посилення соцреалістичного диктату в повоєнні роки. Кампанія боротьби проти «українського буржуазного націоналізму» й «космополітизму» та його відображення у критиці й історії та теорії літератури. Критика тенденцій модернізму, класові переоцінки творчості Т. Шевченка, І.Франка, Лесі Українки, М. Коцюбинського, В. Стефаника, боротьба проти «ідеологічних перекручень» у творчості М. Рильського, О. Довженка, В. Сосюри, Ю. Яновського. Зведення української літератури до ролі маргінальної, наслідувальної, невизначеність академічного літературознавства, зведеного до ролі ілюстратора партійних гасел.

Вплив хрущовської відлиги на літературознавчу думку представників старшого і середнього поколінь (О. Білецький, Л. Новиченко, В. Іванисенко, Л. Коваленко та ін.), поява

покоління літературознавців-шістдесятників (І. Дзюба, І. Світличний, Є. Сверстюк, М. Коцюбинська), поява 5-томної «Історії української літератури» (1967 – 1971) як підсумок цього процесу. Ідеологічна реакція 1970-х рр. і її негативний вплив на літературну критику й літературознавство, пожвавлення літературно-критичної думки у 80-90-х рр.: розширення діапазону проблематики, контакти материкових літературознавців з діаспорними, поява в Україні праць Д. Чижевського, Ю. Шевельова, Л. Білецького, М. Неврлого, повернення в історію літератури репресованих і замовчуваних літературознавців.

Практичне заняття

Тема: Близнята ще зустрінуться»: українське літературознавство по обидва боки «залізної завіси».

Матеріал до обговорення: Літературознавчі дискусії періоду МУРу. Феномен українського самвидаву 60-80 -х років. Діяльність Олександра Білецького як літературного критика.

Питання для роздумів: чи є підстави говорити про «неповноту» української літератури?

Рекомендована література:

1. *Наєнко М.* Історія українського літературознавства. Київ, 2001.
2. Історія української літератури ХХ століття. Київ, 1998. Кн. 2 (розділ «Літературознавство і критика. 40-50-ті рр., 60-90-ті рр.»).

Тема 7. Напрями й концепції діаспорного літературознавства

Літературне об'єднання МУР (Мистецький український рух). Ідея «великої літератури» Уласа Самчука і полеміка навколо неї. Концепція «національно-органічного стилю» Ю. Шереха і полеміка навколо них (В. Державин, І. Багряний, О. Грицай). Теорії орієнтованих на модернізм (Ю. Косач, І. Костецький, В. Петров). Роль літературного об'єднання «Слово» в розвитку літературознавства: критики Г. Костюк, Ю. Лавріненко, І. Кошелівець, І. Качуровський, розвиток теоретичних проблем у працях І. Фізера, Г. Грабовича, М. Павлишина, Б. Рубчака.

Практичне заняття

Тема: Дискурс постмодернізму і літературознавча традиція. Концепції історії літератури: український досвід, проблема канону

Питання для роздумів:

Аналіз історій літератури та концепції авторів таких праць:

- «Історія літератури руської» О. Огоновського,
- «Історія українського письменства» С. Єфремова,
- «Історія української літератури» М. Грушевського,
- «Історія української літератури» М. Возняка,
- «Від Куліша до Винниченка» М. Зерова,
- «Історія української літератури» Д. Чижевського,
- «До історії української літератури» Г. Грабовича,
- «Канон та іконостас» української літератури (М. Павлишин).

Рекомендована література

1. *Грабович Г.* Сергій Єфремов як історик українського літературознавства // Грабович Г. «До історії української літератури». Київ, 1997.
2. *Чижевський Д.* Михайло Сергійович Грушевський як історик української літератури // Чижевський Д. Українське літературне бароко. Київ, 2003.

3. *Гнатюк М.* Михайло Возняк і його «Історія української літератури» // Возняк М. Історія української літератури. Львів, 1992. Т. 1.
4. *Насенко М.* Дмитро Чижевський і його «Історія української літератури» // Чижевський Д. Історія української літератури. Тернопіль, 1994.

Додаткова література

1. *Грабович Г.* До історії української літератури [Про «Історію української літератури» Д. Чижевського] // Грабович Г. До історії української літератури. Київ, 1997.

Тема 8. Нью-Йоркська група як продовження і опозиція до об'єднання «Слово»

Кав'ярняний характер групи. Відмова від суспільної заангажованості та концепція «затрадиційності» літератури. Орієнтація на філософію екзистенціалізму та сюрреалізм. Місце Нью-Йоркської групи в загальноукраїнському літературному процесі ХХ століття. Богдан Рубчак як виразник ідеї творчої орієнтації нью-йоркців.

Практичне заняття. Ідея «поезії поза традиції» та національні джерела поезії Нью-Йоркської групи («Молода Муза», «Празька школа», поети-шістдесятники).

Чи є підстави вважати творчість нью-йоркців незаангажованою і поза традиційною?

Рекомендована література

1. *Лавріненко Ю.* Зруб і парости. – Мюнхен, 1971.
2. *Ревакович М.* Кризь іншу призму: про феномен Нью-Йоркської групи // Нью-Йоркська група. Львів, 2012.
3. *Рубчак Б.* Міти метаморфоз, або Пошуки нового світу. Львів, 2012.
4. *Тарнавський Ю.* Квіти хворому: статті, критика, розмови. Львів, 2012.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	ср		л	п	лаб	інд	ср
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Специфіка історії українського літературознавства як філологічної галузі. Основні поняття літературознавства в контексті його діахронного вивчення. Становлення літературознавства як самостійної гуманітарної галузі.												
Т1. Предмет і завдання курсу. Зародження української літературознавчої думки. Поетики Києво-Могилянської академії	18	2	2	-	-	14	-	-	-	-	-	-
Разом – зм. модуль 1	18	2	2	-	-	14	-	-	-	-	-	-
Змістовий модуль 2. Українське літературознавство ХІХ століття: постаті, проблеми, методологічні пошуки.												

Т.2. Становлення історичної школи в українському літературознавстві (М.Максимович, О. Бодяньський, М.Костомаров, П. Куліш)	4	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Т.3. Українська літературознавча думка епохи реалізму. Культурно-історична школа. Концепції М. Дашкевича, О. Котляревського, М. Сумцова, П. Житецького. Іван Франко – літературознавець. Еволюція поглядів на роль і завдання літератури і літературної критики. І. Франко і М. Драгоманов.	18	2	2	-	-	14	-	-	-	-	-	-
Разом – зм. модуль 2	22	4	4			14	-	-	-			-
Змістовий модуль 3. Українське літературознавство ХХ століття: літературознавство по різні боки барикад.												
Т.4. Напрями й течії літературознавчих досліджень 20-30-х рр. ХХ ст.	18	2	2	-	-	14	-	-	-	-	-	-
Т.5. Літературознавча думка в Західній Україні та еміграції міжвоєнного періоду.	4	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Т.6. Літературознавство 40-50-х рр.: канон соцреалізму, потепління 60-х та задушливість 70-80-х рр.	4	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Т.7. Напрями й концепції діаспорного літературознавства.	20	2	2			16	-	-	-			-
Тема 8. Нью-	4	2	2									

Йоркська група як продовження і опозиція до об'єднання «Слово».													
Разом – зм. модуль 3	50	10	10			30	-	-	-				-
Усього годин	90	16	16	-	-	58	-	-	-	-	-	-	-

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Літературознавча думка в Україні доби бароко.	2
2	Українське літературознавство періоду романтизму. Естетичні ідеї «Руської Трійці». Здобутки «романтичного літературознавства» на Великій Україні.	2
3	Від позитивізму до модерну. Роль Михайла Драгоманова та Івана Франка в становленні українського літературознавства.	2
4	«Боротьба генерацій» на зламі XIX-XX століть. Естетичні позиції «Української хати». На барикадах антимасовізму: літературна дискусія 1925 – 1927 рр. (Микола Зеров, Микола Хвильовий)	2
5	Львівська періодика 20-30-х років. Естетичні ідеї Б. І. Антонича, М. Рудницького	2
6	Близнята ще зустрінуться»: українське літературознавство по обидва боки «залізної завіси».	2
7	Дискурс постмодернізму і літературознавча традиція. Концепції історії літератури: український досвід, проблема канону.	2
8	Ідея «поезії поза традиції» та національні джерела поезії Нью-Йоркської групи («Молода Муза», «Празька школа», поети-шістдесятники).	2
	Усього:	16

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Порівняльний аналіз поетик М. Довгалевського і Ф. Прокоповича	14
2	Історичний дискурс концепції української літератури як літератури для домашнього вжитку	14
3	Культурно-історичний метод в українській літературознавчій теорії та практиці	14
4	Методологічні варіанти історій української літератури: від Огоновського до Грабовича	16
	Усього	58

7. Методи навчання

Методи навчання: пояснювально-ілюстративний метод, метод проблемно-орієнтованого викладання, евристичний метод, мозковий штурм, кейс-методи, розвитку критичного мислення, дослідницький метод.

Методи викладу навчального матеріалу – лекція, лекційно-практичне заняття; консультація; дослідні роботи. Техніки: навчальної дискусії, створення проблемної ситуації, інтелектуального експерименту.

8. Методи контролю

Поточний контроль здійснюється у формі оцінювання виступів на практичних (семінарських) заняттях та участі у дискусіях. Курс закінчується заліком.

9. Розподіл балів, що присвоюються студентам

Оцінювання роботи студента здійснюється за такою схемою:

1. Максимальна оцінка, яку може отримати студент, – 100 балів.
2. Робота студента протягом семестру оцінюється за такими показниками:
  - а) активність на практичних заняттях – 80 балів (по 10 балів за кожне з восьми практичних занять);
  - б) письмова робота – 20 балів.

Академічна доброчесність: очікується, що відповіді студентів будуть оригінальними. Виявлення ознак академічної недоброчесності у відповіді студента, незалежно від масштабів плагіату чи обману, є підставою для того, щоб викладач її не зарахував. Відвідування занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх термінів, визначених для виконання усіх видів робіт, передбачених курсом. Література. Усю літературу, яку студенти не зможуть знайти самостійно, надає викладач виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студентів заохочують до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.

Політика виставлення балів. Враховуються бали, набрані за виконання відповідних видів модульних робіт, а також бали, набрані впродовж семестру за виступи на практичних заняттях, участь в обговоренні. При цьому обов'язково враховується присутність на занятті та активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнь на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом та іншими мобільними пристроями під час занять з метою, не пов'язаною з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.

3. Переведення в оцінку за 4-бальною шкалою здійснюється за такою схемою:

Шкала оцінювання: вузу, національна та ECTS

Оцінка ECTS	Оцінка в балах	За національною шкалою	
		Екзаменаційна оцінка, оцінка з диференційованого заліку	Залік

A	90 – 100	5	<i>Відмінно</i>	<i>Зараховано</i>
B	81-89	4	<i>Дуже добре</i>	
C	71-80		<i>Добре</i>	
D	61-70	3	<i>Задовільно</i>	
E	51-60		<i>Достатньо</i>	

10. Методичне забезпечення

1. Робоча навчальна програма.
2. Плани практичних занять та методичні вказівки до їх виконання.
3. Матеріали до практичних занять та самостійної роботи студентів.

11. Рекомендована література

Базова

1. Насенко М. Історія українського літературознавства. Київ, 2010.
2. Гром'як Р. Історія українського літературознавства і критики. Тернопіль, 1999.
3. Білецький Л. Основи української літературно-наукової критики. Київ, 1998.
4. Гнатюк М. Літературознавчі концепції в Україні другої половини XIX – початку XX століття. Львів, 2002.
5. Історія української літературної критики та літературознавства. Хрестоматія: У 3 т. Упоряд. П. Федченко, М. Павлюк, Т. Бовснівська. Київ, 1996, 1998, 2000.

Допоміжна

1. Лавріненко Ю. Зруб і парости. Мюнхен, 1971.
2. Ревакович М. Кризь іншу призму: про феномен Нью-Йоркської групи // Нью-Йоркська група. Львів, 2012.
3. Рубчак Б. Міти метаморфоз, або Пошуки нового світу. Львів, 2012.
4. Тарнавський Ю. Квіти хворому: статті, критика, розмови. Львів, 2012.
5. Антонич Б.І. Повне зібрання творів. Львів, 2009.
6. Маланюк Є. Книга спостережень. Торонто, 1966. Т. 2.
7. Чехович К. Генеза і суть націоналізму. Християнський націоналізм. Львів, 1939.
8. Донцов Д. Дві літератури нашої доби. Торонто, 1958.
9. Рудницький М. Між змістом і формою. Від Мирного до Хвильового. Дрогобич, 2009.
10. Ільницький М. Критики і критерії. Львів, 1998.
11. Зеров М. Твори: В 2 т. Київ, 1990. Т. 2.
12. Хвильовий М. Твори: В 2 т. Київ, 1990. Т. 2.
13. Гординський Я. Літературна критика підсоветської України. Львів –Київ, 1939.
14. Сивокінь Г. Давні українські поетики. Харків, 2001. С.146-152.
15. Довгалевський М. Поетика (Сад поетичний). Київ, 1973. С.137-155. URL.: https://chtyvo.org.ua/authors/Dovhalevskiyi_Mytrofan/Poetyka_Sad_poetychnyi/
16. Білецький О. Зібр. праць: У 5 т. К., 1966. – Т. 3.
17. Грабович Г. До історії української літератури. Київ, 1997.

18. Гундорова Т. Проявлення слова. Дискурсія раннього українського модернізму. Постмодерна інтерпретація. – Львів, 1997.
19. Донцов Д. Дві літератури нашої доби. – Торонто, 1958.
20. Ільницький М. Критики і критерії. – Львів, 1998.
21. Франко І. Задачі і метод історії літератури // Франко І. Зібр. творів: У 50 т. – Т. 41.
22. Франко І. Із секретів поетичної творчості // Франко І. Зібр. творів: У 50 т. – Т. 31.
23. Чижевський Д. Історія української літератури. Київ, 1993.

Питання до заліку

1. Традиція викладання поетики в Києво-Могилянській академії.
2. Барокова система жанрів у поетиці М. Довгалевського.
3. Теорія епічної поезії в поетиці М. Довгалевського.
4. Система тропів у поетиці М. Довгалевського.
5. Естетичні ідеї «Руської Трійці» та їх роль у розвитку українського літературознавства.
6. «Азбучна війна» як політичне й літературне явище.
7. Романтичний естетизм Тараса Шевченка.
8. Будительська місія національного письменства у програмних виступах Миколи Костомарова, Пантелеймона Куліша.
9. Як змінилися позиції М. Драгоманова в його «Листах на Україну Наддніпрянську» (порівняно з міркуваннями, які викладено в його попередній праці "Література російська, великоруська, українська і галицька")?
10. Роль М. Драгоманова у формуванні літературознавчих поглядів І. Франка.
11. І. Франко і «Молода Муза».
12. Літературні маніфести І. Франка «Література, її завдання і найважливіші ціхи» та «Слово про критику».
13. Проблематика естетичного трактату І. Франка «Із секретів поетичної творчості».
14. Естетичні позиції «Української хати».
15. Літературна дискусія 1925-1927 рр. і М. Хвильовий.
16. Літературознавчі погляди українських неокласиків.
17. Еволюція ЛНВ: від Франка до Донцова. Роль концепції Донцова на розвиток українського літературознавства в еміграції.
18. «Між змістом і формою» – формули естетичних пошуків (М. Рудницький, Б. І. Антонич).
19. Літературознавчі дискусії періоду МУРу.
20. Феномен українського самвидаву 60-80 -х років.
21. Діяльність Олександра Білецького як літературного критика.
22. Дискурс постмодернізму і літературознавча традиція.
23. Концепції історії літератури: український досвід, проблема канону.
24. Ідея «поезії поза традиції» та національні джерела поезії Нью-Йоркської групи («Молода Муза», «Празька школа», поети-шістдесятники).
25. Чи є підстави вважати творчість нью-йоркців незаангажованою і поза традиційною?
26. Стан і перспективи сучасного українського літературознавства.